

मातुः पितुः पक्षे च सपिण्डतानिवर्तनविषये किमुच्यते? 2

‘कामतस्तु प्रवृत्तानामिमाः स्युः क्रमशो वराः’ — मतस्यास्य तात्पर्यं निरूप्यताम्। 3

ग) मनुस्मृतौ विवाहः कतिविधः? तेषां लक्षणं देयम्। मनुसम्मतविवाहभेदा अर्थशास्त्रसम्मता न वेति समीक्ष्यताम्।

$\frac{1}{2} + 4 + 1 \frac{1}{2}$

घ) को नाम निबन्धः? राजा किमर्थं लेख्यं कारयेत्? याज्ञवल्क्यसंहितायां लेख्यकरणे को विधिरुपलब्धः? जाङ्गलमित्यनेन किं बोद्धव्यम्? 1+1+3+1

ङ) याज्ञवल्क्यसंहितायां प्रत्यहं राज्ञः कानि कर्तव्यानि निर्दिष्टानि?

6

MASTER OF ARTS EXAMINATION, 2022

(2nd Year, 4th Semester)

SANSKRIT

COURSE – XVI/D

[CODE OF CONDUCT: OBEDIENCE AND VIOLATION (AN ANCIENT INDIAN PERSPECTIVE)]

Time : Two hours

Full Marks : 30

The figures in the margin indicate full marks.

१. सुरगिरा देवनागर्या लिप्या च षट् प्रश्नाः समाधेयाः। 1×6
- क) सदाचार-पदस्यार्थः मनुमतानुसारं लेखनीयः।
- ख) ‘मध्यदेश’ इत्यनेन किं ज्ञापितम्?
- ग) ‘ब्रात्य’ इति पदेन मनुस्मृतौ किमुच्यते?
- घ) त्रैवेदिकं व्रतं किम्?
- ङ) नराधिपः कासु विद्यासु विनीतः स्यात्? याज्ञवल्क्यमतानुसारं लेखनीयम्।
- च) कैः पीड्यमानाः प्रजा राजा रक्षेत्?
- छ) को नाम ब्राह्मनिधिः?
२. निम्नोक्तानां प्रश्नानां चत्वारः समाधेयाः। 6×4=24
- क) संस्कार इत्यस्य कोऽर्थः? संस्काराणां क उपयोगः? नामधेयसंस्कारविधिः समीक्ष्यताम्। किमर्थं निष्क्रमणसंस्कारः करणीयः? 1+2+2+1
- ख) ‘असपिण्डा च या मातुरसगोत्रा च या पितुः’ — अत्र च-शब्देन किं ज्ञापितम्? 1